

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 2. — ŠTEV. 2.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 3, 1923. — SREDA, 3. J. ANUARJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ZA SPLOŠEN MIR NA TEMELJU POGODB

Predsednik francoske republike, Millerand, nekdanji socialist, je izjavil, da se zavzema le za mir na temelju pogodb. — Miru ni mogoče napraviti potom diplomatskih sredstev. — Edina želja Francije je mir.

Pariz, Francija, 1. januarja. — Aleksander Millerand predsednik francoske republike, je na kratko obrazložil francosko stališče glede vprašanj, o katerih se bo razpravljalo na konferenci zavezniških ministrskih predsednikov in sicer tekom odgovora na voščila diplomatskega zbora, katerega je naslovil nanj Monsignor Cerreti, papeški nuncij kot najstarejši član diplomatskega zbora.

Predsednik je rekel:

— Popoln mir je mogoče uveljaviti le na temelju pogodb ter upoštevanja pravic in obveznosti ki so zvezane s pogodbami.

Monsignor je ponovil lanskoletne izjave glede uveljavljanja popolnega mira ter dostavil, da niso bile tozadevne želje izpolnjene. V odgovor je nato rekel predsednik Millerand:

— Želim, da bi nam to novo leko prinesel popoln mir, katerega ni mogoče uveljaviti potom diplomatskih sredstev, kot ste izjavili povsem pravilno. Takega mira ni mogoče uveljaviti razen na temelju sklenjenih pogodb in uvaževanja pravic in obveznosti spojenih z njimi.

— Prepričan sem, da mi ne bo nasprotoval pri tem nihče iz vrste zaveznikov, ki so uporabili tekom velike vojne svoje moralne in materialne sile v skupnem namenu, da zavržejo osvojevanje, če izjavim, da smo trdno sklenili držati se pogojev, ki so končali sovražnosti.

— Moje iskreno prepričanje pa je, da je popolno pomirjenje izključeno, če ne bodo storili naši bivši nasprotniki sklepa, da hočejo lojalno izvesti določbe pogodbe, katero so podpisali.

— Verna duha svojega republikanskega režima si želi Francija z vso svojo dušo miru, vendar pa bi bil ustvarjen paradoks, če bi se izjavilo, da hoče uveljaviti ta mir s pomočjo laži in krivice.

— Noben narod, — lahko ste prepričani o tem, — si ne želi v večji meri kot Francija, da bi bil končno, v interesu sveta in njenem lastnem, uveljavljen mir med narodi, uveljavljena doba dela ter miroljubnega napredka.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA', NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Vselej se bomo z vami sodelovali:

Jugoslavija:

Raspisila na sadnje pošte in plačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš na hitro plačilo najugodnejše.

300 kron	 \$ 1.05	1,000 kron	 \$ 3.20
400 kron	 \$ 1.40	5,000 kron	 \$ 15.50
500 kron	 \$ 1.75	10,000 kron	 \$ 30.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspisila na sadnje pošte in plačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	 \$ 3.10	500 lir	 \$ 27.00
100 lir	 \$ 5.80	1000 lir	 \$ 53.00
300 lir	 \$ 16.50		

Za pošiljate, ki presegajo znesek dvajsetstotih kron ali pa dvajsetih lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roko. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

LORD NORTHCLIFFE JE ZAPUSTIL OGRONOMNO PREMOMENJE.

London, Anglija, 2. januarja. Lord Northcliffe je zapustil premovanje, katero cenijo sedaj na več kot pet in pol milijonov angleških funtov ali nekako pet in dvajset milijonov ameriških dolarjev.

SARAH BERNHARDT BO NAJBREŽ UMRLA.

Pariz, Francija, 2. januarja. — "Nebeška" Sarah, ki je dosegla visoko starost, se je onesvestila po kratkem izboljšanju njenega zdravstvenega stanja in zdravniški izjavljajo, da imajo le malo upanja, da bi ostala še nadalje pri življenju.

PAMETEN SKLEP.

London, Anglija, 2. januarja. Angleška vlada je z vso odločnostjo odklonila predlog ameriških suhaških voditeljev, soglasno s katerim naj bi Anglija odstopila Ameriki zapadno-indijske otoke v namenu, da se bo lažje izvedlo prohibicijo.

BREZDELNOST V ANGLIJI.

London, Anglija, 2. januarja. Policija je morala razgnati nezadovoljne, ki so vdrli v poslopje zdravstvenega ministrstva v Londonu.

MATI JE ZAVRŠILA POROČNE OBREDE.

Pinkneyville, Ill., 2. januarja. Danes se je poročila tukaj Miss Winifred Kugler z Raymondom Dausmanom. Poročni obred je završila nevestina mati, ki je mirna sodnica.

STRAHOVLADA KU KLUX KLANCEV NA JUGU.

Predznost tajne organizacije Ku Klux Klancev na jugu z vsakim dnem narašča. Pred kratkim so ob belim dnevu ugrabili pet civilistov ter jih odvedli na samotni prostor. Tri so pretepli in jih nato pustili, dva so pa vrgli v vodo pri Mer Rouge, La. Zgornja slika nam kaže oddelek vojaštva, ki je bil poslan v dotične kraje, da napravi mir. Na spodnji sliki so detektivi in potapljači, ki je preiskal vodovje v namenu, da najde še kako žrtev te "čedne" organizacije, ki si po krivici lasti ime da je — pristno ameriška.

NAJNOVEJŠE MIROVNO GIBANJE NA IRSKEM

Vojaki stare republikanske armade so organizirali nevtralno silo v različnih okrajih južne Irske.

Dublin, Irska, 1. januarja. — Z izjemo nekega pouličnega boja med republikanci in narodni mi četami ter poskusa, da se začne dom poslancev, Coles, je napočilo na Irskem novo leto sorazmerno mirno. Streljanje z revolverji in puškami, ki je spremljalo zvonjenje v pozdrav novega leta, ni imelo očitno nobenega drugega namena kot povečati kraval, ki je običajen ob takih prilikah, kajti nihče ni bil ranjen.

Člani stare irske republikanske armade, ki se niso prav nič udeležili sedanjega konflikta, so pričeli z novim mirovnim gibanjem. Če se ne bo njih nakana po kraval, ki je običajen ob takih prilikah, kajti nihče ni bil ranjen. Člani stare irske republikanske armade, ki se niso prav nič udeležili sedanjega konflikta, so pričeli z novim mirovnim gibanjem. Če se ne bo njih nakana po kraval, ki je običajen ob takih prilikah, kajti nihče ni bil ranjen.

Prišlo se je organiziranje nevtralne sile po celi državi in v Dublinu je bil večer ustanovljen provizorični izvrševalni odbor. Člani tega odbora izjavljajo, da je njihov namen zagotoviti Irski mir. Organizacijsko delo se je pričelo v Tipperary, Cork, Limerick in drugih južnih okrajih in veliko število prejšnjih republikanskih vojakov se je že pripravilo.

V kratkem se bo vršila narodna konvencija, ki bo razpravljala o uveljavljanju aktivne narodne politike v tem oziru. Ta konvencija bo skušala izvesti na obe strani pritisk, da se preneha s sovražnostmi. Skupina v Tipperary je že sklicala konvencijo vladnih zastopnikov ter republikancev, a predsednik proste irske države je izjavil, da bo ustrajal pri svojem sklepu ter zahteval popolno predajo nstašev ter izročitev orožja. To je po njegovem naziranju edini način, kako se morejo sedanji ustaši sprijazniti s sprejetim režimom.

Freeman's Journal je danes objavil kabelsko sporočilo nadškofa Curleya v Baltimore, v katerem obžaluje slednji uničevalno kampanjo de Valere. Nadškof izjavlja, da simpatizira Amerika s prosto irsko državo.

UVELJAVLJENJE SUŠE V NEW YORKU

Načelnik newyorškega prohibicijskega urada je izjavil, da je bilo izvedeno prohibicijske postave tekom Novega leta "velik uspeh".

New York, 2. januarja. — Osvetljenje New Yorka na Silvestrov večer in na dan Novega leta, je pomenjalo velikanski uspeh. — Izjavljajo prohibicijske oblasti. — Ta uspeh je bil tako velik, da razmišljajo številne velike restavracije o tem, da sploh zapro svoja vrata ter prenehajo v tekočem letu s svojim obratovanjem.

Prohibicijski urad je izjavil, da ne gre le za uspeh, temveč za pravno stvar, — so izjavili uradniki prohibicijskega departamenta v Washingtonu. Prebivalstvo dežele je pokazalo, kaj moramo storiti. Naša potrpežljivost je izčrpana in od danes naprej bomo vedno strožje izvajali postavo.

Prvi dan leta 1923 je bil najbolj suh v zgodovini Združenih držav in temu dnevu bodo sledili vsi dnevi tega leta. — Izvedenje prohibicijskih postav ob Novem letu je bila velika stvar. — so izjavili uradniki prohibicijskega departamenta v Washingtonu. Prebivalstvo dežele je pokazalo, kaj moramo storiti. Naša potrpežljivost je izčrpana in od danes naprej bomo vedno strožje izvajali postavo.

SPREJEM PRI DRŽAVNEM TAJNIKU.

Washington, D. C., 2. januarja. Državni tajnik Združenih držav, C. E. Hughes, je priredil sprejemni večer za člane diplomatskega zbora.

Besedilo sporočila se glasi: — Sto in deset milijonov Amerikancev, z izjemo par nevednih, se veselijo napredka Irske, ki je ustanovila svojo prosto državo. Nobenega dvoma ne more biti glede dobrih želja ameriškega naroda za uspeh sedanje vlade. — De Valerova kampanja uničevanja je žalosten prizor za nas vse.

MORILKA SVOJEGA MOŽA KONČNO POD KLJUČEM

Mož je desetkratni milijonar ter je bil dosti mlajši kot ona. — Pričakujejo nadaljnjih zanimivih razvojov.

Beaumont, Texas, 2. januarja. Mrs. Lillian Knox je bila aretirana danes pod obdolžbo, da je ustrelila dne 26. novembra preteklega leta svojega moža, Hiram Knox, bogatega lesnega trgovca. Okrajni pravdnik Adams je izjavil večeraj zvečer, da bo oddredil še nadaljnje aretacije v zvezi s tem skrivnostnim slučajem.

Mrs. Knox so aretirali, ko se je vrnila iz Beaumonta, kjer je preživela božične praznike, v Hemphill. Ko so jo aretirali, ni prav nič protestirala proti temu. Oddvedli so jo v okrajno jetišnico v Hemphill, kjer skrbi zanjo neka privatna postrežnica.

Izprva se je domnevalo, da je povzročil samomor smrt bogatega lesnega trgovca, a deset dni pozneje je izjavil coroner Pratt, da je bil izvršen umor; čeprav niso bile celih deset milijonov dolarjev. — Zvečer je izjavil coroner Pratt, da je bil izvršen umor; čeprav niso bile celih deset milijonov dolarjev. — Zvečer je izjavil coroner Pratt, da je bil izvršen umor; čeprav niso bile celih deset milijonov dolarjev.

Mrs. Knox je veljal kot eden najbogatejših mož v lesni industriji. Njegova zapuščina znaša baje celih deset milijonov dolarjev.

Znano je, da je bila kaj energična, ko je pričel njen mož zbirati svoje premoženje in da mu je na vse mogoče načine pomagala. Vselej tega je tudi cela zadeva skrivnostna.

PAPEŽ NI APELIRAL NA ZDR. DRŽAVE.

Rim, Italija, 2. januarja. — Pred par dnevi se je po svetu razširila vest, da je papež pozval Združene države, naj pomagajo pri gospodarski preureditvi Evrope.

Danes je vatikanska pisarna to poročilo odločno zanikala.

ZAVEZNIŠKO MEŠETARENJE V PARIZU

Premogovna polja Ruhra za mosulski petrolej. — Tako se se baje v Parizu pogodili Francozi in Angleži. — S tem so bili pridobljeni Angleži na Poincarejev načrt. Konferenca v Parizu in v Lausanne nimata nobenih medsebojnih stikov. — Davek na premog v Ruhr.

Poroča Ferdinand Tuohy.

Pariz, Francija, 2. januarja. — Položaj glede reparacij je na kratko rečeno naslednji:

Angleži so baje pripravljeno dovoliti Francozom zasedenje Ruhr okraja v zameno za francosko podporo v zadevi mosulskih petrolejskih polja. Francija je pripravljena vprizoriti separatno akcijo proti Nemčiji, če ne bo dosegla konferenca, ki se bo sestala tukaj jutri, nobenega dogovora.

Nemčija podpira mirovni načrt kancelarja Cuno-ja ter je prepričana, da ga je Francija zavrnila le v namenu, da bo lahko navalila na Ruhr okraj. Berlin tudi pozdravlja načrt Hughesa.

Dosti vzroka imam za domnevanje, da so Angleži za barantali mosulsko petrolejska polja za premogovnike in državne gozdove v Ruhr okraju in to kljub odločnim zaničanjem z angleške strani. Ta razvoj je sledil štiri ure trajajoči konferenci med angleškim ministrskim predsednikom Bonar Law-jem ter ministrom za zunanje zadeve, lord Curzonom. Ta konferenca se je vršila v hotelu Crillon danes popoldne.

Prvi korak, katerega bo storila pariška reparacijska konferenca, ki se bo sestala jutri, bo obstojal v tem, da bodo Angleži privolili v francoske načrte tikajoče se — "produktivnih jamstev" glede Nemčije in v zameno za to bodo podpirali Francozi angleške zahteve glede mosulskih petrolejskih polja.

Bonar Law in Curzon sta dolgo časa razpravljala o konferenci, ki se vrši v Lausanne. Zvečer je bilo objavljeno, da podpira angleška vlada v polni meri svoje zunanje ministrstvo glede vseh angleških načrtov, tikajočih se reparacij.

Angleška delegacija trdi, da nimata konferenca v Parizu in v Lausanne nikakih medsebojnih stikov, a vsakemu je dobro znano, da je to le navaden izgovor, ki ima namen pokriti grdo mešetarijo, katere se vrši sedaj.

Nadalje se je ugotovilo, da so Angleži z največjim zanimanjem preštedirali francoski načrt, kot je bil neoficijsko objavljen danes zjutraj. Francoski ministrski predsednik Poincare se je končno omejil na štiri točke, — jamstva, odredbe za finančno kontrolo, moratorij in možnost eventualnega ali zmanjšanja nemškega dolga.

Jamstva, katere bo zahteval, so naslednja:

— Izrabljanje porenskih gozdov v toliki meri kot dovoljeno v reparacijskih določbah glede dobave lesa. Uveljavljanje zavezniške komisije v Ruhr okraju, ko je naloga naj bi bila nadzorovanje premoega. Direktno kolektiviranje davkov v Ruhr okraju in Porenski. Davek na premog v Porenski in Ruhr okraju, katerega naj bi kolektivirali zavezniki.

Francozi upajo, da bodo spravila ta jamstva skupaj štiristo milijonov zlatih mark na leto. — Eno četrtino te svote naj bi izplačala Nemčija z inozemskimi bondi ali obveznicami, ki se nahajajo v njeni posesti.

Nadaljno jamstvo naj obstoja iz davka na vse eksporte iz Porenske in Ruhr okraja in ta davek naj bi pobirali zavezniki.

Če se bodo zavezniški dogovorili s Francijo glede tega programa, ne bo nikakih vojaških parad, — kot domnevajo francoski uradniki. Če pa bo Francija prisiljena nastopiti sama, pa bo seveda treba večje sile, da uveljavi svojo voljo.

Ministrski predsednik Poincare bo baje obljubil, da se bo držal tega programa le za dobo moratorija, ki naj bi trajala dve leti. Šele potem in le v slučaju, da ne bo hotela Nemčija izpolniti svojih obveznosti, bodo Francozi

dejanski prevzeli delo v prizadeitih rovin in gozdovih.

Francoska vlada je mnenja, da ni še prišel čas, ko bi bilo primerno dovoliti Nemčiji mednarodno posojilo.

Angleška delegacija je mnenja, da je bilo sestavljeno francosko ugotovilo v izrecnem namenu da prilagode Francozi svoje mnenje angleškemu naziranju, a neki član delegacije je izjavil, da je "najboljše, če se kar najmanj govori o celi zadevi".

KROJAČ ANGLEŠKEGA KRALJA UMRL.

Berlin, Nemčija, 31. decembra. Vencel Wilfert, o katerem se glasi, da je izumil navado likanja hlače na straneh ter drugih novotarij, vsled katerih je postal slaven pokojni angleški kralj Edward VII., je umrl pretekli teden v Marijinih Varih na Čehoslovaškem. Wilfert je bil Nemeec, a vsled svojega talenta za krojaštvo je postal osebni krojač angleškega kralja.

Potem ko je igral to ulogo celih deset let, se je umaknil v Marijine Vारे, kjer si je kupil hotel, katerega je vodil z velikim uspehom.

SLOVENSKA VEST.

Pri rojaku Antonu Komparetu v Brooklynu se je oglasila štorljaja ter obdarovala družino s čvrstim sinčkom. Mati in dete sta zdrava. — Naše čestitke!

POROČILA O REVOLUCIJI V MOSULU NISO POTRJEJENA.

London, Anglija, 2. januarja. Uradniki Kolonijalnega urada so danes zvečer izjavili, da so vsa poročila, da je izbruhnila v mosulskem okraju revolucija, neresnična in neutemeljena. Mesto Mosul je neprestano v orožjavni zvezi z Bagdadom.

ANGLEŽI V EGIPTU SE OBOROŽUJEJO.

Kairo, Egipt, 2. januarja. — Večraj zvečer se je vršila velika skupščina tukajšnjih angleških civilistov. Na skupščini je bilo soglasno sklenjeno, naj se vsak civilist oboroži.

To je vsledtega potrebno, ker so uboji in umori na dnevnem redu. Noben Anglež ni varen pred domačim prebivalstvom.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by

Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

Duple brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2275

FRANCOZI NOČEJO ODNEHATI

Iz zadnjih poročil, ki so prišla iz Pariza, je povsem jasno razvidno, da hoče Francija ustrajati pri svojem stališču do skrajnosti, da hoče izzvati novo svetovno vihar, ki ne bo požrla le nje, temveč tudi vse ostale evropske narode, ki domnevajo, da je kaj hasni v politiki imperijalizma, nadutosti in osvojevanja.

Zadnja leta, tekoma zaključenja premirja, so jasno pokazala, da je politika Francozov, ki ni nič drugega kot izraz blaznega strahu, vse prej ekot sredstvo, da se uveljavljuje resničen mir.

Francoski ministrski predsednik, ki je bil tekom vojne predsednik francoske republike, je javno izjavil, da hoče zasesti Ruhr okraj ter nemške državne gozdove.

Njegov namen je povsem očividni. Uničiti hoče Nemčijo ter se s tem iznebiti nevarnosti, ki je posledica hitrega naraščanja nemškega prebivalstva ter nazadovanja narastka francoskega prebivalstva.

To je menda glavni vzrok francoskega odpora proti končnemu uravnavanju reparacijskega vprašanja.

Francija je v svojem bistvu taka kot Italija. odkritega sovražnika se boji, ga skuša uničiti, a na tihem, zavratno, ruje proti njemu ter hoče uveljaviti svojo slavo na vsak način.

Italija je bila tako strahopetna, da ni hotela stopiti v vojno, ko so izbruhli sovražnosti. Dolgo se je pomišljala in šele potem, ko je spoznala, da bodo zmagali zavezniki, je stopila na zavezniško stran.

Na kak način so jo upoštevali v Ameriki, o tem molči zgodovina, in kdor se hoče prepričati o tem, naj čita poročila ameriških vojaških izvedencev, ki so se mudili na vseh mogočih italijanskih frontah ter soglasno izjavili, da je junaštvo Italijanov, — z izjemo par bojevitihi plemen, — le na popirju v domišljiji par fanatikov kot je Mussolini in Gabriele d'Annunzio.

Obnašanje Francozov v zadnji krizi je povsem slično obnašanju Italijanov, kajti to sta dva romanska megalomanska naroda, ki ne vidita ničesar drugega kot svojo lastno korist ter hočeta vedno in vedno zadovoljiti le svoji slepi, ničesar upoštevali strasti.

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

V četrtek zjutraj ob pol 5. uri je slovenska naselbina izgubila iz svoje sredine enega najbolj poznanih, priljubljenih in spoštovanih rojakov, Johna Grdina starjšega, ki je umrl na svojem domu na 6111 St. Clair Ave.

Ranjki John Grdina je bil po pravici zasloven pionir med našim narodom v Clevelandu. Pionir na društvenem polju, pionir za vero in narod, za vzgojo in izobrazbo otrok, pionir pri obriti in pri časopisu. Povsod je žrtvoval in pomagal in zato toplo zasluži, da se ga spominjamo. Da bi svojo družino boljše preživel, je zapustil l. 1890. svoj domovino — doma je bil namreč iz vasi Prevalje, pošta Preser — in meseca aprila istega leta je prišel v Cleveland, ko je bilo šele par naših rojakov tu. Kot izkušen klobučar je slučajno dobil delo v neki tovarni in s pridnostjo svojih rok se je priljubil vsem. Ostal je celih 15 let v tej tovarni kot delavec in foreman in je ravno tja spravil dosti naših rojakov, katerih nekateri še danes delajo tam.

Utrujen od trdega dela, slabega zraka in soproja v tovarni, je skušal priti do boljše uspeha. Družina mu je odrasla. Zato je kumelja potem odprl trgovino z obleko in kmalu potem se je lotil gostilniške obrti, ker je imel številno prijateljev. Videl je prostore, ki se danes nosijo ime "Grdina dvorana". Kjer je bil John, tam je vedno ostalo dobro ime.

Šele pred tremi leti je želel ata Grdina, da se malo odpodije, kajti šest kriziv in trdo življensko delo prevzame marsikoga. Silno je želel, da dobi kje kak kos zemlje, takih stvari pa ni imel.

Kamor bi posadil tako priljubljene mu evcelice, nekaj krompirja in zelenjave, ali pa da bi obrezaval vinso trto, da mu prihodnje leto obrodi sladko grozdje in iz kozarec domnegega vina. Atatu Johnu so se vse želje izpolnile, dosegel je navadno, kar ga je zanimalo, trgovci so mu izročili v skrb neko farmo blizu Clevelanda in prijel se je dela z vso pridnostjo. Toda premenba zraka menda ni najbolje vplivala na njegovo kri. John je začel postajati slabši, kri ni bila več čvrsta, po vratu mu je začelo nekaj otekati, zdravniki niso mogli več pomagati, in bolečina ga je tako zmajala, da je ostal v postelji. Ata so izgubili upanje na okrevanje in se mirno vdali usodi. Hude bolečine so odnehale, mirno je trpel naprej in pojedel kot po jema svetilka, kateri se ne priliva svežega oja, in med svojimi, ki so ga ljubili, je mirno in smehljivo čega obraza zaspał mož za vselej. Težko, da je imel John kakoga sovažnika, prijatelja pa vsakogar. Pozna ga ves Cleveland, pozna ga vsa slovenska javnost v Ameriki. Pogrešali ga bomo vsi, kot bi se lotil od nas najbolj priljubljeni član lastne družine. Saj ni nikdar gledal za sebe, vedno je pazil na druge, da jim je ustrežal.

A. D.

San Francisco, Cal.

Skoraj sleherni dopis iz različnih krajev Združenih držav opisuje o slabih delavskih razmerah in veliki draginji proti plemenu zaslužku. Tudi tukaj ni nič boljše. Gospodje delodajalci so tako mehkega srca, da so marsikateremu ubogemu delavcu čestitali božične praznike s počitnicami.

Takih stvari pa ni imel. Potem pa mnogi zdičujejo, tega je to krivda? Ali je mogoče volja ali kazen tistega, ki je nad nami? Ali je mogoče ubogemu delavcu prirojen, da mora vse svoje življenje preživeti v bedi, pomanjkanju in v jarmu sužnosti? Delavec se hoče osvoboditi in iztrgati iz kapitalističnega jarma. V dosegu tega je potreba, da se delavec združi in organizira politično in gospodarsko in na ta način izstloji iz kapitalisti najpotebnejše sredstvo v boju za obstanek. Najpotebnejša je pa politična organizacija. Ta organizacija je glavno orodje in glavno bojno sredstvo, s katerim delavec lahko izvije iz rok kapitalizma zakonodajno moč, zaobrne vladni stroj in spremeni sedanji sistem izkoriščanja. Razen organizacije je delavsko časopisje najboljšo orodje v boju za osvoboditev proletariata iz sedanje sužnosti. Delavsko časopisje nam daje navodila in kaže pot, po kateri je treba hoditi, če se hočemo čimprej osvoboditi izpod jarma kapitalistične sužnosti.

Iz Slovenije.**Slavnost osvobođenja v Mariboru.**

Iz Maribora poročajo: Dne 21. nov. so pretekli štiri leta, odkar je general Majster razorožil takozvano nemško zeleno gardo, ki se je po prevratu poleg Majstrovega pešpolka 45. organizirala "v obrambo Maribora". Bila je takrat številnejša kot Majstrove četa in bi bila gotovo zavzela Maribor, če bi je ne bila zadušila drznost slovenske energije. "Marburger Zeitung", takrat še v rokah nemških nacionalistov, je čisto pravilno zabeležila drugi dan, da je bila s tem odločena usoda Maribora. In tako si je 45. pešpolk upravičeno izbral ta zgodovinski dan za svojo krstno slavo, ki jo je 21. nov. prvič, a tem priležnosti proslavil. Na obširnem dvorišču meljske vojašnice se je postavilo vojaštvo v četverokot, da po maši prisostvuje "sečenju hleba". Prišlo je tudi mnogo naroda, zlasti žentstvo, župan Grčar, okr. glavar dr. Lajnsč, voditelji šol, uradov in dr. Gnanjiv je bil prizor, ko so točno ob 10. uri pod vodstvom staroste dr. Serneca in načelnika Nagliča ob sviranju sokolske koračnice prispeli na slavnostni prostor Sokoli in se pridružili vojski. Po cerkvenem obredu je imel polkovnik Drašković pomenljiv govor, ki ostane vsem v trajnem pomenu. V kratkem je označil pomen krstne slave, ki je pravi jugoslov. praznik, ne samo pravoslavni, ampak tudi katoliški. 45. pešpolk je upravičeno izbral današnji dan za slavo, ker je ta dan prvič rabil orožje za svojo pravo domovino, za korist svojega naroda in se tako priključil slavni srbski armadi. Ob slavnosti svojega junaškega čina morajo vojski misliti na dan, ko bodo rešili svoje zaslužene brate doli ob Soci in v lepi naši Koroški. Ta velika misel dviga in oživlja ponos naše armade. Svoj globok govor je končal polkovnik s trikratnim vzklikom "Slava kralju!" Major Kovačič je prebral pozdravne čestitke vojnega ministra, komandanta armijske oblasti, komandanta Dravske divizijske oblasti in daljši navdušeni dopis bolnega generala Majštra, ki so mu navzoči klicali "Zivio!" Pevski zbor podoficirske šole je zapel par pesmi, nato pa so defilirale čete na čelu s Sokoli. Sledila je prisrčna zabava, popoldne pa je bila vojakom prirejena preprosta zabava.

Ko se je publiciralo, da bo mariborski pešpolk v spomin razoroženja nemške zelene garde dne 21. nov. svečano proslavil krstno slavo, je vložilo nemško politično društvo proti temu "žaljenju". Nemec pri vojaški komandi obširen protestni memorandum. Ker pa vojaška oblast na to nemško drznost ni reagirala, sta prišla predsednik nemškega političnega društva Nasko in sin bivšega predsednika slov. čitalnice, torej uskok dr. Orosel osebno protestirati k polkovniku Draškoviću. Slednji je gostoma izrazil svoje presenečenje nad tem čudnim protestom in jima razložil velik pomen spomina dne 21. nov., ko je bil Maribor pridobitjen Jugoslaviji. Ko jima je še povedal, da Nemec ta dan ne bo treba razobešiti zastav, ker se vrši slavnost le v vojašnici, sta deputanta zavzela takoj zopet znano nemško lojalnost in izjavila, da se bodo potemtakem tudi Nemci slave udeležili. Polkovnika sta prosila, naj jima zato vrne memorandum, v katerem so med drugim Nemci zahtevali od vojnega ministra, naj isti ne dovoli polkovniku krstne slave. Težji polkovnik seveda ni mogel ustreči in je predložil memorandum v informaciji patrijotizma mariborskih Nemcev. Krstne slave se seveda ni udeležil noben Nemec.

gel ustreči in je predložil memorandum v informaciji patrijotizma mariborskih Nemcev. Krstne slave se seveda ni udeležil noben Nemec.

Celjski ponočni davek.

Zaradi malomarnega pobiranja ponočnega davka je bil obsojen na 2000 dinarjev denarne globe najemnik celjskega hotela Uniona Martinovič. Vložil je priziv na občinski zastop.

Nove peči v Ljubljani.

"Univerzal" se imenuje nove peči, ki so ob enem štedilniki, se kurijo z žaganjem, premogovim prahom, česlom itd., ali pa z drvmi, premogom itd. in gore neprestano od 8 do 15 ur, po velikosti. Deseturno gorenje ne stane niti eno krono, ako se uporablja žaganje, pri debelem gorivu pa nudijo prihranka najmanj 50 odstotkov. S tem je doseženo največje štedenje. Takšne peči prodaja v Ljubljani tvrdka Stanko Žargi.

Izpred ljubljanske porote.**Šunek v srce.**

Pripravniki finančne straže v Železnih Francie Hofmann se je zagovarjal, ker je obtožen, da je 2. oktobra na Praprotnem z bajonetom sunil v srce fanta Janca Benedika. Hofmann je moral tisti dan ugotoviti v gostilni Ane Golob na Praprotnem višino veseličnega davka. Z njim v družbi je bil tudi njegov tovariš France Pokorn. Hofmann se je nekaj prekal s fanti. S Pokornom sta odšla nato domov, toda pred hišo je bil med tem zaboden miroljuben fant Janez Benedik. Ljudje so klicali: — Financarji so ga! — Benedik je kmalu nato umrl. — Žalostnega dogodka sicer ni nihče videl, toda Benedikov tovariš Pokorn je pričal, da mu je Hofmann rekel: — Enkrat sem sunil, ne vem pa ne, če sem zadel. — Pokorn je tudi videl, da je Hofmann potegnil bajonet in da je kmalu nato Benedik padel. Ko sta šla po dogodku Hofmann in Pokorn proti Železnikom domov, je Hofmann potegnil bajonet iz nožnice in ga obrisal v travi. Peter Demšar je videl Hofmanna, ko je imel bajonet v rokah. Videl je, da sta stala Hofmann in Benedik čisto sama na cesti. — Nobenega drugega nisem videl na sredi ceste kakor Hofmanna, ko je padel Benedik. — Tako je pod prisego izpovedal France Sifrer. Hofmann sam je izjavil, da ni kriv. Bajonet je bil kar tako potegnil. Pojasniti pa ni mogel vprašanja, zakaj je obrisal bajonet v travo.

Porotnikom je stavil senat nato vprašanje glede na uboj, katero vprašanje so porotniki potrdili (razmerje: 8 da, 4 ne).

Predsednik porotnega senata, višji svetnik dr. Modic, je nato razglasil sodbo, s katero je bil Hofmann obsojen na dve leti težke ječe.

Čilski konsul v Zagrebu.

Vlada republike Chile v Južni Ameriki je imenovala za svojega častnega konzula v Zagrebu Gju. Matulića Zarinova.

Peter Zgaga

Prohibicijski uradniki so pre-rokovali, da bo New York za Novo leto suho mesto.

In sedaj se hvalijo: — Res je bilo. Samo dvajset ljudi smo aretirali zaradi pijanosti.

Pri aretaciji so bili najbrže silno izbirčni, kajti če bi hotela policija zapreti vse one suhaške uradnike, ki so bili za Novo leto okajeni, bi skoraj gotovo nikogar ne bilo, ki bi izvrševal suhaške predpise.

Kakor hitro potka sumnja, na zadnja vrata, se zaupanje pri prednjih vratih poslovi.

In tako je povsod, tudi pri časopisu.

Če urednik ne more izboljšati svojega lista, ponavadi zabavlja čez liste, ki so boljši kot je njegov.

Če bi se začela med ameriškimimi Slovenci zopet kakšna akcija za nairanje denarja, bi bil Proletarec gotovo proti temu.

V tem slučaju bi bil njegov najboljši argument sledeči:

Ljudje božji, nikar ne dajte! Zgodilo se bo tako kot se je z denarjem J. R. Z.

Ta argument bi zalegal, in nihče bi niti belica ne dal.

Čuden kompliment mi je napravil rojak, ki mi je pisal: — Dragi Peter, napram Tebi so vsi Petriči brez moči!

Toliko opevano francosko kavalirstvo je doživelo svojo žalostno smrt v notah in poslanicah, ki jih pošiljajo Francozi v Berlin.

Vsak se vaši moči tiho smeje, si le vaše vsakdo se boji. Oj Slovani, kje so vaše meje? Oj Slovani, kje je vaša kri?

Evropejci imajo rajši ameriške avtomate kot pa ameriške diplomate.

Raziskovalci poročajo, da imajo brazilski divjaki neko tajno prepovedano pijačo, katere se napijejo, predno se začno pripraviti in tepsti.

Nekaj podobnega imamo tudi tukaj v New Yorku.

To stvar prodajajo po petdeset ali petinsedemdeset centov drink.

Dinar pada. Najboljši jugoslovanski politiki mu pridno kopljejo jama.

Mussolini in d'Annunzio se pripravata.

Državni voz je važen voz. Vanj je treba kaj boljsega upreči kot osla.

Dvajset milijonov avstrijskih kron za tristo ameriških dolarjev.

To je jasek dokaz, kam pride de človeka vlačugarsko življenje.

Kdor je na Novo leto prisegel, da ne bo več kadil, naj si dobro zapomni, kam je fajfo spravil.

Morda mu bo prav prišla čez dva ali tri dni.

Velika Blaznikova**Pratika**

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino	20c
25 pratik	\$3.75
50 pratik	6.50
100 pratik	12.00

Slovenian Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

Dobro se tudi pri zastopnikih

82 Glas Naroda.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nesplošnih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 343 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIČ, 1224 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4322 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6317 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 538 Market Street, Waikanae, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne politizacije naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice splošne naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na oblač pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.**Poročila sta se**

Antonieta Poletti iz Isole in Josip Sosič iz Kočevja.

Umor fašistovskega vodje.

Iz Trsta se poroča, da je bil vodja militskih fašistov Campa-nella iz zasede od neznanih storilcev ustreljen.

Pozdravi slovenskih vojakov.

Srčne pozdrave pošiljajo vsem znancem in prijateljem sledeči vo-jake 71. regimenta v Benetkah: Černigoj Nikolaj, Godina Vladimir, Hvala Gorazd in Danev Danilo.

Pošiljamo pozdrave vsem prijateljem in znancem iz oficirske šole v Vroni: Saunig Kazimir, Vrtojba; Trojer Ivo, Renče; Taučar Nikolaj, Cerkno; Kurinčič Lojze, Idrevski; Rutar Tone, Cedrg; Ličan Saša, Hirska Bistrica; Grabar Janez, Bitinje; Husu Valentin, Trst; Bratovš Lojze, Gorica; Čuk Ivan, Sv. Križ.

Častniški aspirantje oficirske šole v Chieti (Abruzzi) pošiljajo vsem prijateljem in znancem srčne pozdrave: Gaspari Kemislav iz Komma, Kalin Viktor iz Proseka in Volčič Ljubomir iz Trsta.

Krvav dogodek v Trstu.

54letni železniški upokojenec Anton Kravara, poročen, stanujoč v ul. Torro 5, je spoznal se pred vojno vdovo Alojzijo Franceschi-njevo, staro 52 let, stanujočo v ul. Paduina 9. Pred nedolгим časom je dejal upokojenec vdovi, če hoče postati njegova žena. Ženska je pomislila, potem mu je pa odgovorila, da noče postati njegova žena za noben denar. Ta nepričakovani odgovor je zelo vznemiril upokojenca. Drugi dan jo je zvil v gostilno in je našel tam tolažbo v vinu. Potem je hodil še vsaki dan v gostilno in se vedno upijal. In tako ga je pijača vzela v svojo oblast. Te dni je šla vdova žava.

Mussolini in vnanja politika.

Pripovedujejo, da se Mussolini zelo zanima za vnanjo politiko. Zato se je tudi preselil iz poslopja ministr. predsedstva v poslopje vnanjega urada. Tu se nahajajo elegantni saloni s kresno opravo. Mussolini je mnenja, da mora vnanji minister sprejemati obiske v kneževsko opravljeni palači, ne pa v tesnih prostorih brez prave opreme, ker to ba-je dvigne dostojanstvo države. Škoda da ni Mussolini vnanji minister kraljevine SHS. Bi vsaj tu-di ta dobila kako čedno in snažno poslopje za vnanji zastop dr-žave.

Sedaj je čas za nove vloge.

VSE VLOGE VROČENE NAM DO 10. JANUARJA, BODO OBRESTOVANE ŽE OD 1. JANUARJA PO

4%

Početkom vsakega novega leta se otvori več novih vlog kakor tekom celega ostalega leta. Tudi početkom prihodnega leta bodo tisoči naših rojakov položili temelj svojemu bodočemu premoženju. Ali hočete biti tudi vi eden izmed onih?

ZAPUJATE VAŠE PRIHRANKE STARI SLOVENSKI BANKI

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York City

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Rusija in carigradske ožine.

Rusija je po Čičerinu izpregovorila svojo precizno besedo o vprašanju posesti Carigrada in Dardanel. Izjavila je, da smatra, da so ožine last turškega naroda, ki ima edini pravico do njih posesti. Da si jih zavaruje zoper eventualne napade, ima pravico, jih tudi utrditi z vsemi pripomočki moderne tehnike.

Nekdanja Rusija je o Carigradu in ožinah govorila drugače. Ona se je borila za svobodo ožin in za prost prehod z bojnimi ladjami; zapreti pa jih je takrat hotela Anglija. Od kod današnje stališče ruske delegacije v dardanelskem problemu, ni težko razumeti, ako se zamislimo v sedanjo rusko politiko.

Današnje rusko stališče je izrazito defenzivne narave. Danes Rusija nima skoro nikakega brodomstva v Črnem morju. Ako se naličju spopad z Evropo, morejo evropske mornarice skozi Dardanele in mimo Carigrada nemoteno napasti črnomorska ruska pristanišča. Ako imajo moskovski komisariji opraviti s kako sovražno akcijo na južni periferiji svoje države, je gotovo, da jim more biti možnost zveze upornikov z antinimi državami prav zelo ne ljuba. Vsa ruska južna meja je pravzaprav manj trdna, ako bi jo mogla ogroziti intervencija z morske strani. V ukrajinski južni Rusiji, v omejitvi ob Donu in Doncu ter v severni Kavkaziji se morda sovjetski gospodje še vedno hoče nastopa belih generalov. V Transkavkaziji bi bilo mogoče s črnomorske strani ogroziti dardanelski položaj v Gruziji ali Georgiji ter v Armeniji; obe ti dve sovjetski republiki imata namreč še svoji stari vladi v emigraciji v Evropi, ki se nista resignirali na samostojnost.

Naposled je tu še Rumunija, ki je izrazita nasprotnica sovjetske Rusije; tudi Rumunija bi mogla dobiti preko Črnega morja pomoč iz zapadne Evrope, kadar bi se borila zoper Moskvo.

Vse te možnosti hoče imeti Rusija odstranjene. Imeti hoče ključ do svojih južnih mej v svojih rokah in ta ključ so ravno carigradske ožine. Ako so Dardanele sovravniki z stran morja zaprte, tedaj ni nikjer ob Črnem morju soseda, ki bi se mogel meriti z Rusijo, ali vsaj, ki bi mogel napasti Rusijo z upanjem na uspeh. Zveza s Turčijo smatrajo očividno v Moskvi kot za zelo trdno in zanesljivo, ko ji s tako odločno stjo prisojajo odvažna vrata v čuvanje. Vsekakor pa smatrajo za svojo poglavito nalogo, da odstranijo angleške vojne ladje izpred Carigrada.

Nekdaj se je smatrala Rusija za defenzivo na Črnem morju dovolj močno; takrat so smatrali v Petrogradu Dardanele kot vrata v svet iz Rusije, ne iz sveta v Rusijo, kakor danes. Zato je bila ruska politika v carigradskem vprašanju ofenzivna.

Ti momenti nam tudi razjasnijo, zakaj se Rumunija tako trdno sklepa v dardanel. vprašanja Anglije. Rumunski interesi so ravno nasprotni ruskim; Rumunija se neče dati zakleniti v rusko interno morje.

Boji za svobodo morskih ožin v raznem pojmovanju te besede bodo torej bržčas še dolgotrajni. Tudi lausanna konferenca jih ne bo zaključila definitivno, pa naj zmaga potem že to ali ono stališče, zlasti pa, če se obistinijo najnovejše vesti, ki vedo povedati, da je angleški diplomaciji uspelo zrahljati rusko-turško zvezo in sprijazniti Turke z angleškimi predlogi.

Karol XII. pri Luetzenu.

Zasledujoč Avgusta Močnega pride Karol na Saško. Peljali so ga na bojišče pri Luetzenu, kjer je bil padel njegov veliki prednik Gustav Adolf. Rekel je: — Prizadeval sem si živeti kakor moj nepozabni prednik; Bog mi bo morebiti kdaj podelil tudi tako slavno smrt. — Ni slutil, da se mu bo ta želja tako natančno izpolnila.

Za dolgo življenje.

Kateri pravilni stvar si ne želi dolgega obstanka? Pri človeku se izraža ta težnja v nešteti obrazilih, s katerimi si vzajemno voščimo visoko starost. Pri Slovanih: živio, ali žive itd., pri Romanih: vivat, vive itd.; pri Flamcih — lank leven itd. Kot otroci smo poznali slično formulo za tepežake kakor Nemci, pri katerih je izjavljala v željo: Langes Leben, Sechserl geben!

Učenjaki so se že trudili, da bi ta beseda meso postala. Nedavno tega se je mnogo pisalo o delovanju ruskega zdravnika Voronova, ki je v Parizu pomladil več oseb po svojem kirurškem načinu, vcepivši jim opičje žleze. — Te dni pa je zaslovela teorija o dolgovčnosti, kakor si jo je zamislil Američan dr. Mac Ellen Holstein. Njegovo knjigo je po francoski kritiki in romanopisci Florijan Parmentier, ki pravi v uvodu, da je prišel napol mrtev iz bolnice, v štirih letih po Holsteinovi metodi docela okreval in se okrepil.

Kakšna je ta metoda? Preprosta ter obenem zamotana. Preprosta, ker se največ obrača na duha, kakor metoda francoskega ozdravljalca Coueta, ki je zadnje čase zbral veliko pristašev avtosugestije po vsem svetu. — Dr. Holstein trdi, da čisto umiramo samo zaradi tega, ker tako hočemo, ker smo preverjeni, da človek ne more živeti nad osemdeset let. Po njegovem mnenju bi lahko dosegli do stopenjdeset let. Tej dobi so se močno približali Anglež Thomas Parr in Američanec John Shell. V sredi prejšnjega veka pa je neke Rus daleč presegel. Pred meseci smo čitali, da so Turki poslali v Pariz kot kuriozum 147letnega Djura Semidina, ki bi bil rad videl "mladeniča" Clemenceaua. Semidin je doma iz Makedonije, kjer baje visoka starost ni naš redka stvar, kakor tudi na otoku Madagaskarju.

Te izjeme bi postale pravilo, če bi se ljudem dopovedalo, kateri način življenja zagotovi dovršeno delovanje organizma. — Tu pa se pričenejo težkoče. Torej prvi pogoj: ohraniti mirno kri, živeti brez skrbi. V ta namen svetuje naš apostol: proč od politike! Kdor pa bi se hotel otestiti vseh brig in doseči ono ljubeznivo euforijo, bi moral imeti zasurjan obstoj. Kajti če zvečer lahko s pridom ponavljaš: — O zdravljen sem, rešen sem, uspel bom, — ne moreš učinkovito mrnati. — Jutri mi ne bo treba jesti.

Oglejmo si nekaj higijenskih navodil. Pazite na svojo hrano, ne jejte preveč mesa, umivajte si zobe in zobe, ogibajte se alkohola, raznih dražil, spolne nezmernosti. Te sledeče propise bi utegnil izvajati kvečjemu "prihodnjak", ki zgolj od obresti živi; prebudi se okoli sedmih, položi se četrte ure v postelji, opravi vrsto športnih gibov, napravi se, zajutruj, pojdi peš na delo, doja štiri ure, vrni se k obedu. — Po jedi miruj petnajst minut, potem se sprehajaj ali se igraj z otroci; nato odidi na delo. Pet ur napora z nekoliko odmora po četrte ure. Kakor vidite, vam Holsteinov vzorec nudi dolgo, enolično življenje, saj odsvetuje lehehno strast. Marsikdo si je izbral še drugi program: živeti kratko, pa sladko!

Karol XII. in grenadir.

Petru se je v vojni s Karolom pozimi 1707 — 08 zelo slabo godilo; hotel je skleniti mir in je poslal k nasprotniku poljskega plemiča. Karol, navajen narekovati mirovne pogoje v glavnih mestih, ga noče poslušati in pravi: — Pogajal se bom s carjem v Moskvi.

Ko so Petru naznanili ponosni odgovor, je ravno tako ponosno odgovoril: — Moj brat Karol hoče vedno posnemati Aleksandra, a jaz upam, da v meni ne bo našel Darija.

10 LETNA DEKLICA UMORJENA V BROOKLYNU.

V našem listu je bilo naširoko poročano o nepojasnjenem umoru desetletne Tereze McCarthy. Ko se je njena mati vrnila zvečer domov, je našla otroka sredi sobe na tleh s prestreljenimi prsi. Na sliki je poleg nje njen oče.

O novem zakonu in ženstvu

Polagana emancipacija žensk, ki se je vršila tekom poslednjega stoletja, se bo morala nadaljevati preden se ženske docela osvobodijo podedovanih bremen in vsega moškega zatiranja. Tajiti ni, da so dosegle že velike uspehe. — morda večje, nego prejšnjih tisoč in tisoč let. Napredek industrialnega sistema, ki vobče tako težko leži na človestvu, je prinesel ženski gotove izdatne koristi. Ženska gospodarska odvisnost je napredovala toliko, da štore celi razredi žensk lahko kažejo ter so neodvisne od naklonjenosti moških. Možiti se jim ni treba, ako se nočejo, ker si lahko kruh služijo same z lastnim delom po svojih delarnah in pisarnah. — Njihove babice so bile v tem oziru dosti na slabšem. Ako so babice močitev zamudile, niso prenašale le sramote starega devštva, nego jim je čisto grozil pravi glad. Samica ni uživala nobenega spoštovanja. Morala je oditi ali v samostan, ali pa uživati naveden pokroviteljstvo, ki je bilo prav tako grenko kakor miloščina. Naraščajoča gospodarska neodvisnost ženstva se kaže tudi v vedno manjšem številu porok in porodov. Ženskam dandanes zakon ni več rešitev ali celo raj, kakor je bil zakon babicam in prababicam. Današnje ženske zahte vajo več in se zato pomišljajo sto piti v zvezo, ki jim ne ponuja izdatno ugodnejšega stališča, nego jim ga nudi samski stan. Pred sto leti je smatrala ženska zakon celo z možem petega razreda za boljši, nego samsvo. Ta nazor se obrača narobe. Vobče se ženske še vedno rajše moža, nego da bi trdo delale, toda vedno več je žensk, ki začno uvidevati, da delo lahko večje zadovoljnost nego prisiljen zakon. Svoboda je vredna največ. Med temi je več hrupnih propagandistk, sufražetk in drugih, ki naravnost hujskajo proti zakonu in porodom. Večina pa je mirna in resna, tiho dela in živi častno. Te so moškimi najljubše in najbolj vabljive. Marsikatera bivša samostojna ženska uradnica, učiteljica, umetnica, da nes bridko obžaluje, da se je vdala za moža, ki mu je dekla in porodni stroj. Zato je danes tudi več ločitev zakona, ker se ženske lažje vračajo v svobodo.

Ruski fašisti.

V Carigradu so ustanovili ruski begunci fašistovsko organizacijo po vzoru laških fašistov. — Dve drugi središči ruske fašistovske organizacije se nahajata v Sofiji in Beogradu. Tako trde laški listi.

Nevarni špirit.

Peter Veliki je hotel Rusijo modernizirati. Ustanovil je leta 1724 tudi cesarsko akademijo in jo bogato obdaril. Cesarica Elizabeta je podpora še povišala. V nekem posloppu akademije je bilo spravljena velika zbirka naravoslovnih predmetov vseh vrst, veliko aparatov in izbrana dragocena knjižnica. Leta 1749 nastane v tem posloppu hud požar. Vojaki bližnje vojašnice gasijo, kar se je dalo, in res se jim posreči rešiti najvažnejše stvari.

Med temi je bilo tudi kakih štideset steklenih posod z raznimi živalmi, namočenimi v špirtu: kače, krastače, salamandri, trakuje itd. To se pravi, ko so steklenice odprli, so golazen dobili še vso, špirit je bil pa izginil.

Polkovnik skliče moštvo in vpraša, kje je špirit. Okoli osemdeset vojakov stopi iz vrste, pravi, da so na povelje podčastnika špirit izpili.

— Vi ste to zapovedali? — vpraša polkovnik podčastnika.

— Da, — odvrne ta, — zapovedal sem, pa tudi sam sem jim dal lober vzgled in popil kolikor sem mogel.

— Zakaj pa?

— Špirit se rad vname. Steklene posode z dragoceno vsebino more torej veliko lažje rešiti skozi plamen in iskro, če smo prej odstranili špirit s tem, da smo ga popili.

Polkovnik se je pristržno smejal in je poročal o stvari tudi na dvoru. Elizabeta je polna občudovanja vzkliknila:

— Kakšno junaštvo! Kolikoga poguma je treba, popiti špirit, v katerem se je nahajala taka gnusna golazen. Ti vojaki res zaslužijo moje hvaležnost.

Pa so jih bogato obdarovali.

Vojaki pa niso nič vedeli o junaštvu in so rekli, da je bilo to najboljšje zganje, kar so ga sploh kdaj pili.

Karol XII. in Riga.

Nekoč je Karol, prestolonaslednik na Švedskem, ogledoval slike v očetovi sobi. Na eni je bilo naslikano ogrsko mesto, ki so ga bili Turki vzeli cesarju, na drugi pa mesto Riga, ki je bilo tačas v švedskih rokah. Pod sliko ogrskega mesta je bil citiran Jobov izrek: — Bog mi ga je dal, Bog mi ga je vzel, blagoslovljeno bodi njegovo ime. — Ko čita deček te besede, hitro prime za svinčnik in zapiše pod sliko Rige: — Bog nam jo je dal, a vrag nam je se ho vzel. — Vrag je res ni vzel, pač pa Rusi.

Kaj je carine prosto v Združenih državah?

Mnogi ljudje, tudi taki, ki niso redni trgovci, dobivajo marsikaj kako pošiljatev iz inozemstva, za katero treba plačati uvozno carino. Ravnotako imajo potniki, prihajajoči v Ameriko, večkrat s seboj predmete, ki jih je treba prijaviti carinarjem. Radi tega je jako važno, da se zna, kako predmeti so prosti carine; za vse druge pa treba plačati primerno carino.

Slednji predmeti so prosti vsake carine:

Knjige in brosure, tiskane popolnoma ali poglavito v katerikoli jeziku razun v angleščini.

Knjige, knjižnice, navadne in primerno pohištvo in enaki predmeti za hišno rabo, ki so lastnini osevi ali družini, prihajajoči iz inozemstva, ako so dotičniki te predmete zares rabili v inozemstvu skozi leto dni in ako jih ne uvažajo za kako drugo osebo ali v svojo prodajo.

Osebnih predmeti — ne pa trgovsko blago — državljanov Zdr. držav, ki so umrli v inozemstvu.

Osebnih knjige in obrtne ali pokliene priprave in orodja v dejanski posesti oseb, ki se priseljujejo v Združene države, ako so te predmete posedovali in rabili v inozemstvu.

Oblačila, predmeti za osebno kinčanje, toaletni predmeti in druge take osebne stvari onih oseb, ki prihajajo v Združene države; dotični predmeti pa so carine prosti le pod pogojem, da jih je potnik zares posedoval za časa svojega odhoda iz inozemske dežele ali poprej in da so potrebni in primerni za njegovo rabo in tudi namenjeni le za isto; ako so taki predmeti namenjeni za druge osebe ali za prodajo, potem treba plačati carino za iste. Glede teh osebnih predmetov pa veljajo neke izjeme: Ako oseba, ki nima svojega rednega bivališča v Zdr.

državah, prinaša s seboj dragulje ali enake predmete za osebno kinčanje v vrednosti od \$300 ali več in jih proda tekom treh let po prihodu v Združene države, treba plačati tedaj carino po oni lestvici, ki je v veljavi za časa prodaje. Kar se tiče ljudi, nastanjenih v Združenih državah, ki se vračajo iz potovanja po inozemstvu, smejo isti prinesiti nazaj vse osebne in hišne predmete, ki so jih odnesli s seboj iz Zdr. držav, ne da bi plačali nikake carine in to brez ozira na vrednost dotičnih predmetov; treba seveda dokazati, identiteto dotičnih predmetov. Ravnotako ni treba tem potnikom vračajočim se v Ameriko, plačati carine za predmete, kupljene v inozemstvu za osebno ali hišno rabo oziroma kot spominke ali kurioziteta, ako ti predmeti ne presegajo vrednosti \$100, ako pa so kupljeni v trgovske svrhe, treba plačati carino.

Razun zgoraj omenjenih predmetov in slučajev, treba plačati carino za vsako blago, ki se uvažja v Združene države. Ameriška tarifa je odstotna lestvica ad valorem; t. j. carina znaša določen odstotek inozemske ali izvozne vrednosti dotičnega predmeta.

Ako je razlika med inozemsko ceno in izvozno ceno, se jemlje za podlago vedno ono vrednost, ki je večja. Glede nekaterih predmetov treba zraven odstotka in inozemski vrednosti plačati še posebno stalno pristojbino.

Na primer — po tarifi od leta 1922 — treba plačati za pavolna ta oblačila 35 odstotkov inozemske vrednosti, za volnena oblačila pa 40—50 odst. inozemske vrednosti in še zraven 30 do 4 centov za vsak funt. Za ženske usnjene rokavice treba plačati kot carino 50—70 odst. in še zraven \$4.00 za vsak tucet. Za godala se plačuje 40 odst., za igrače 70 odst. in itd.

Razne vesti.

Različni nasori.

Leta 1848 so strmoglavili v Parizu kralja Ludovika Filipa. Hitro so sestavili listo kandidatov za začasno vlado; treba jo je bilo naznaniti ljudstvu in predsednik zbornice Marrast je izročil listo Lamartini, pesniku in politiku, ter ga prosil, naj jo prečita na glas.

— Ne morem, — pravi Lamartine.

— Zakaj ne?

— Ker je moje ime na listi.

— Dobro, naj jo pa Cremieux prečita. — Ta je bil advokat in tudi politik. A tudi ta se brani.

— Zakaj ne čitaš? — ga vpraša Lamartine.

— Zato ker ni mojega imena med kandidati.

Špartanska mati.

Ko so nekemu Špartancu očitali bojazljivost, mu je mati rekla:

— Slabo govorijo o tebi; po-pravi to, naredi konec govoricam ali pa uniči samega sebe.

Anglija in svet.

Že v 18. stoletju so se čutili Angleži gospodarjem sveta. Angleški državnik Fox je obedoval pri nekem francoskem grofu. — Po obedu gre družba v stransko sobo, kjer je visela na steni velika svetovna karta.

— Kako jo to mogoče, — pravi grof in pokaže na Anglijo, — da tako mala deželica gospoduje skoraj polovici sveta?

Fox odvrne: — Ta deželica je za nas samo mimogrede stanovanje, prava Anglija je pa cel svet.

Strah pred vodo.

Ko je bil Napoleon star dve leti, so ga dali krstiti. To je bilo l. 1771. Boter ga je držal nad kristnim kamnom, a deček se je upiral na vso moč, brel z nogami, mahal s rokami in ni hotel poklekati s drugimi vred pred oltar. — Ko ga je duhovnik hotel pokropiti s vodo, je deček upil: — Ne me smojiti! — Želja mu seveda niso mogli izpolniti.

Goethe in major.

Pred bitko pri Jeni leta 1806. se je zbralo več častnikov v gostilni; pogovarjali so se tudi, kje kdo stanuje.

— Mene so dali k bolj postar-nemu možu, piše se Goethe ali Gête, ne vem natančno, — pravi neki major.

— A to je oni slavni Goethe, — reče mlad častnik.

Major de na to: — Ne vem, ali je slaven ali ne, me ne zanimajo; a moj je videti še dosti izobražen, sem ga vprašal o tem in onem, in videti je, da se da z njim govoriti.

Katarina II. in pevka.

Slovita pevka Gabrielli je zahtevala od Katarine za par nastopov 5000 zlatov. Carica je bila vsa iz sebe, začudeno je rekla: — Take svote ne dobi noben moj maršal.

Ponosna pevka pa nato: — Veličanstvo, pa maršalom zapovejte, naj pojo.

General Vendome.

General Vendome je znan iz španske nasledstvene vojne, in se je hotel peljati nekoč s pošto. — Da bi bolj udobno potoval, pošlje kar po dva vozna listka. — Bom vsaj lahko dihal, — si misli. Služabnik pride domov in prinese dva listka: enega za prostor v pošti, drugega za prostor poleg kočijaža.

Visoko nadstropje.

Francoske so poslali na dvor angleškega kralja Jakoba I. jako nerodnega poslanika, ki ni znal prav nobenega takta. Osebo je bil pa velikan. Nevoljen vpraša kralj slavnega filozofa Bacons Verulamskega: — Kaj mislite o novem poslaniku? — Jaki velik je in lepo rejen, — se modrijan izogne. — Ne, ne mislim tako, kaj mislite o njegovih duševnih zmoglostih? — Veličanstvo, nekateri ljudje so taki kot vednastropne hiše, najvišje nadstropje je navadno najslabše in najklavnejše opremljeno.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam vsem znancem in prijateljem širom Amerike žalostno vest, da je po večletni proleptarski bolezni za vedno zatisnila svoje oči moja ljubljena soproga

MARY BELE

v starosti 40 let. Doma je bila iz Meniške vasi, fare Toplice, Dolenjsko. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v Jenny Lind, Ark., dne 8. decembra 1922 na katoliški pokopališče v Fort Smith, Ark.

Prav lepo se zahvaljujem vsem, ki so darovali krasne vence in svetlece, posebno pa družini Teršek in Smertug. Enako se zahvaljujem Mary Lavrin in L. Sapotnik, ki sta stala ob njeni smrti meni v tolažbo in za obilni obisk pri mrtvaškem odru ter za spremitve k zadnjemu počitku. Lepa hvala društvu št. 38 SSPZ, za darovani vence ter vsem bratom in sestram, ki ste se udeležili pogreba, ker ona je bila do svoje smrti zvesta članica zgoraj omenjenega društva. Tukaj zapuščam mene žalujočega soproga, v starem kraju pa enega popelbrata.

Počivaj mirno v hladni ameriški zemlji!

John Bele, žalujoči soproga.
(3-4-1)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o izgubi moje ljubljene soproge

BERGITE SIMONČIČ roj. Veber, katere je za vedno zatisnila oči v sredo dne 13. decembra 1922 ob eni uri zjutraj v starosti 43 let.

Pokojna je bila rojena v Zagorju ob Savi. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti dne 15. dec. na tukajšnje katoliško pokopališče sv. Vencenca.

Prav lepo se zahvalim družini Borisek, Mrs. Podvršek, Mrs. Kastelo, Mrs. Jane in Mrs. Goršek za krasne vence, ki so jih položili na krsto v zadnji pozdrav. Prav posebno se pa zahvaljujem družini Fr. Dular za njihovo vsestransko postrežbo, ki so jo izkazali v času njene bolezni in smrti ter za njihovo tolažbo meni. Zahvaljujem se vsem za obilni obisk ob mrtvaškem odru in za spremitve k zadnjemu počitku.

Tukaj zapuščam mene žalujočega soproga, v stari domovini pa mater.

Počivaj mirno in rahla naj ti bo ameriška gruda!

Zalujoči soproga:

Joe Simončič.
La Salle, Ill., 27. dec. 1922.

ZASTAVE!

Najnovejše zastave, bandera, regalijske izdeluje nad 15 let vaš rojak, pišite mu po nacrte na naslov: IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

PAIN-EXPELLER

VAM BO POMAGAL!

Če je poklican Pain-Expeller na pomoč, bo BOLEČINA hitro premagana ter bo mahoma izginila. Ob prvih znamenjih revmatizma, živčne poškodb, nevralgije, bolečin, krčev, migren, glavobolov, si nabavite steklenico tega močnega, zanesljivega zdravila. Vse drugo je ponaredba. 35c in 70c. v lekarnah ali od F. AD. RICHTER & CO. 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
22 Cortlandt St., New York
Dobro se tudi pri zastopnikih
v Glas Naroda.

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

87

(Nadaljevanje.)

— Zdi se mi, da ste sami v svojem naziranju, — je rekel baron s kislim usmevom.

Kapitan Blood se je na glas zasmel. V trenutku je spoznal misli, ki so se podile po glavi generala. Ošabno obnašanje tega odposlanca francoskega kralja ga je tako zmedlo, da je šele tedaj spoznal kramarskega in malenkostnega duha tega predstavitelja francoskega kraljstva. Raditega se je smejal, ker ni mogel storiti ničesar drugega. Njegov smeh pa je predstavljal več jeze kot pa zaničevanja. Varal je samega sebe z mislijo, da se je odpovedal piratstvu. Prepričanje, da je ta francoska služba brez madeža piratstva, je bil edini nagib, radi katerega jo je sprejel. Tukaj pa je bil ta ošabni in domisljavi plemenitaš, ki se je zmerjal generalom armade cele Francije, a vendar predlagal tatinski in roparski pohod, ki ni mogel pomenjati nič drugega kot navadno piratstvo, pod krinko legitimnega vojevanja.

M. de Rivarol, ki ni poznal vzroka te veselosti, se je vzravnaval ter nagubil čelo.

— Zakaj se smejete, gospod?

— Ker sem ravnokar razkril ironijo, ki je skrajno komična. Vi, gospod baron, general kraljevih armad na kopnem in na morju v celi Ameriki, predlagate podjetje, ki je izključno piratskega, bukanirskega značaja. Jaz, ki sem v resnici bukanir, pa sem predlagal podjetje, ki bi v resnici pripomoglo k vzdržanju časti Francije. Gotovo boste priznali, da je to skrajno komično.

M. de Rivarol pa ni hotel priznati ničesar takega. Bil je nasprotno skrajno srdit. Skočil je na noge in z njim vred je vstal vsakdo, ki je bil navzoč v sobi, z edino izjemo M. de Cussy, ki je obseled na svojem stolu, s škodoželjnim usmevom krog svojih ustnic. Tudi on je prišel sedaj čitati v duši gospoda barona kot v odprti knjigi in ko je čital, ga je prišel zaničevati.

— M. le filibuster, — je zagrmel baron, — meni se zdi, da vas moram zopet opomniti, da sem jaz predpostavljeni vam častnik.

— Predpostavljani mi častnik! Vi! Sveto božje ime! Nič drugega niste kot navaden pirat, razbojnik. Izvedeli boste resnico za enkrat in sicer pred vsemi temi gospodi, ki imajo čast služiti kralju Francije. Meni, bukanirju, piratu in razbojniku, je bilo usojeno nastopiti tukaj ter vam povedati, kaj je v interesu francoske časti in francoske krone. Vi, katerega je imenoval francoski kralj svojim generalom ter pooblaščenec, pa izdajate kraljevi denar proti naselbinam, ki nima nobenega pomena ter ste pripravljene prelativati francosko kraljstvo za zavzetje mesta, katerega ne morete držati izključno le raditega, ker ste izvedeli, da je dosti zлата v Cartageni in da se boste lahko obogatili s plenom. To je prav podobno skopuhu, ki je skušal barantati z nami glede našega deleža ter nas potisniti na stran potem, ko so bili člani že podpisani. Če nimam prav, naj reče tako M. de Cussy. Če nimam prav, naj se mi dokaže mojo krivico in prosil vas bom odpuščanja. Zaenkrat pa se hočem umakniti s tega posvetoovanja. Nočem se še nadalje vdeleževati vaših razprav. Sprejel sem službo francoskega kralja z namenom, da opravljam častno službo. Ne morem pa počastiti te službe s tem, da privolim v trošenje življenj in virov v pohodih proti naselbinam, ki nimajo nikake važnosti v pohodih, vzprijorjenih izključno le v namenu plenjenja. Odgovornost za take sklepe morate prevzeti vi in izključno le vi sami, gospod general. Želim le, da bi M. de Cussy sporočil moje naziranje ministrom Francije. Vsa nadaljnjia povelja bom pričakoval na krovu svoje ladje. Gospod baron, imam čas želiti vam zelo dober dan.

Odšel je ven in za njim njegovi trije kapitani, — ki so seveda domnevali, da je zmoel.

M. de Rivarol je zijal kot riba, katero vržete na suho. Ta naga resnica ga je oropala govora. Ko se je zopet zavedel, se je moral zahvaliti nebesom, da je bil svet razpuščen vsled akcije kapitana Blooda samega. V svojem sdeu pa je občutil M. de Rivarol sramoto in obenem tudi strah. Maska je bila strgana z njegovega obraza in postal je predmet zaničevanja, — on, general kraljevih armad na kopnem in na morju v Ameriki.

Kljub temu pa so odhajali proti Cartageni nekako sredi marca. Prostovoljci in črnci so ojačili sile, ki so stale pod direktnim poveljstvom M. de Rivarola, na nekako tisoč in dvesto mož. Bil je mnénja, da bo lahko s temi zadržal bukanirje v redu in pokorščini.

Predstavljali so impozantno brodovje, katero je vodila zastava na ladji M. de Rivarola, Victorieuse, noseča na krovu osemdeset topov. Vsaka nadaljnjih štirih francoskih ladij je bila najmanj tako silna kot Arabella Blooda, ki je imela štirideset topov. Tem so sledile nadaljnje bukanirske ladje, Elizabeth, Lachesis in Athropos ter nekako ducat fregat, obloženih z zalogami za brodovje.

Malo je manjkalo, da se niso srečali na poti z brodovjem Jamaice, katero je vodil polkovnik Bishop in ki je bilo na poti proti Tortugi.

Sedemindvajseto poglavje.

CARTAGENA.

Francosko brodovje je zagledalo Cartageno šele v prvih dneh aprila, potem ko je prevozilo Karibejsko morje, kljubujoč nasprotnim vetrovom. M. de Rivarol je tedaj sklical svet na krovu svoje zastavne ladje, da določi metoda napada.

— Skrajno važno je, gospoda, — je rekel zbranim, — da prese- netimo mesto, še predno bi moglo misliti na obrambo in še predno bi moglo spraviti svoje zaklade v notranjost dežele. Vsled tega predlagam, da se izkrea zadostno silo severno od mesta, še danes zvečer, kakorhitro bo nastopila tema. — Nato je obrazložil podrobnosti načrta, katerega je bil sestavil.

Njegova izvajanja so poslušali z respektom in odobravanjem njegovi častniki, zaničevalno kapitan Blood in brezbržno ostali bukanirski kapitani, ki so bili navzoči.

Kapitan Blood je bil edini med vsemi navzočimi, ki je natančno vedel, kaj se bo zgodilo. Dve leti nazaj je sam nameraval vpri- zoriti naval na to naselbino ter premotril takrat vse okoliščine, katere je hotel sedaj razkriti.

Predlog gospoda barona je bil tak, kot ga lahko človek pričakuje od poveljnika, ki je črpal vse svoje poznavanje Cartagene iz zemljevidov.

(Dalje prihodajta.)

Svinjereja v Jugoslaviji.

Alfred P. Dennis, posebni zastopnik ameriškega Département of Commerce na Dunaju, priob- čuje v "Commerce Reports" sle- deče poročilo o važnosti svinje- reje v Jugoslaviji:

V prejšnjih letih je bila Srbi- ja važen faktor v mednarodni tr- govini prašičjih produktov, in se raditega domneva, da je Jugosla- vija poklicana izvrševati gospo- ljujoč upliv na tržišča v srednji Evropi. Skoraj 40 odstotkov ora- ne zemlje v tej deželi je posveče- no pridelovanju koruze, in jugo- slovanski bukovni in hrastovi goz- lovi dobavljajo zalogo želodov in žirov, ki omogočuje, da so pra- šiči toliko na boljšem glede kr- me. Zdi se, da je Jugoslavija edi- na dežela v Evropi, ki je v stanu vzrediti prašiče tako po ceni, ka- kor je to mogoče v takozvani ko- ruzni pasni Združenih držav.

Ako uvažujemo naravne predno- sti in bližino Jugoslavije k sosed- njim tržiščem, želimo po teh produktih, kot so ona Čehoslova- ciji, Avstrije, Italije in Nemčije, potem treba reči, da teoretično je Jugoslavija v boljšem položaju, la obvladuje ta tržišča, kot so Združene države.

Vendar ni pričakovati v tej tr- govini velikega razmaha v bližnji bodočnosti, ker je jugoslovanska prašičja industrija popolnoma ne- organizirana; nima znanstveno upravljenih klavnice, ni udobnih ledenice, ni standardizacije onih izdelkov, ki so prodajajo v ino- zemskih trgih na podlagi svoje kakovosti. Prometne razmere so izmed najslabših v katerisibodi evropski deželi. Koruza, ki je glavna žitna žetev, se prideluje bolj za ljudsko hrano kot za ži- vinsko krmo. Ako koruza dobro obrodi, dobivajo prašiči svoj de- lež; ako pa je letina slaba, se jim ta krma prikrasuje. Danska svi- njereja, ki je najbolj organizira- na poljedelska industrija v Evro- pi, je popolnoma neodvisna od mačega žitnega pridelka, in tam se ne šteje za uvažanjem koruze za svinjerejo. Ideja, da bi se po- slabi letini uvažala koruza za kr- mo živine, bi se pa smatrala v Jugoslaviji za popolnoma neiz- vedljivo.

Ljudsko štetje od aprila 1922 pokazuje, da je bilo tedaj v Ju- goslaviji 3.087.020 prašičev v pri- meri z 3.283.135 v aprilu leta 1921. Glasom uradnih podatkov je to število tekom minolega po- letja še nadalje pojemalo, ko je postalo razvidno, da bo letina ko- ruze zopet prekratka. Belgradska vlada je naložila na izvoz prašič- ev in svinjine tako visoke cari- ne, da je prodaja teh izdelkov v inozemstvo skoraj popolnoma pre- nehala. Ameriška mast se more uvažati in se tudi zares uvaž- a v Jugoslavijo in prodaje dobička- nosno. Izvoz prašičjih produktov z Jugoslavije tekom druge polo- vice tega leta bo jako pičel vsled nalaganja visokih izvoznih carin.

Srbijanska prašičja industrija, o kateri se je mislilo, da si bo p- koncu vojne hitro opomogla, j- bila sedaj zaprečena v svojem razmahu vsled slabe koruzne le- tine v dveh zaporednih letih, in konkurenca jugoslovanskih pra- šičjih produktov na tržiščih srede- nje Evrope ne igra nikake vloge. Kar se tiče bodočnosti, bo važnost te konkurence odvisna od uspeha koruznih sredstev in organizacije razpečevanja. Boljša organizacija je dosegljiva potom krajevnih poljedelskih združenj, ki so po voj- ni izzniknile v vedno rastočem številu, in prometna sredstva bo- do brezovmonno napredovala. Na- črt je že napravljen za normalno- tirno železnico, 300 milj dolgo, ki bo vezala Belgrad z globokovod- nim jadranskim pristaniščem bli- bu Kotora.

Ako bo jugoslovanska svinje- reja zares zagospodovala na ev- ropških tržiščih, se to utegne zgoditi le kot posledica počasne- ga razvoja. Zdi se, da se ameri- ška izvozna trgovina masti in sla- nine ima za najbližjo bodočnost malo tati od konkurenčne podi- navske prašičje industrije.

Doba amfibij ali dvoživk.

Ta doba v razvoju zemlje se je pričela v času, ko so si pridobile številne morske živali kot žabe, krastače, salamandri in slinčice, zmožnost živeti tudi na kopnem.

S tem hočemo izjaviti le na drug način, da se je pričela no- va doba, kakorhitro so razvile te v vodi rojene živali organe, ki so jim omogočali življenje na kop- nem. Doba dvoživk ali amfibij je trajala dolgo in tekom te dobe so dvoživke obvladale celi svet. Slike rastlinskih oblik, ki so ob- stajale tekom dobe dvoživk ali amfibij, vidimo lahko vtisnjene v premog. Tekom te dobe so se pri- čeli zbirati skladi premoga. Na mestih, kjer leži sedaj premog, so stali v onih časih neprodni goz- dovi in iz ostankov teh gozdov, iz njih lesnega materiala, je bil stvorjen premog.

V teh prazgodovinskih gozdo- vih so dvoživke izpopolnile svoja pljuča ter razvile noge, s kateri- mi so se mogle kretati po zemlji. Čudne sledove njih nog zapazimo lahko na kosih premoga v muze- jih, prav kot da bi stopil človek na ploščo m-kega cementa, še predno se je srdil.

Po dolgi nadladi pa so se mo- rale dvoživke umakniti novi vr- sti bitij, kojih noge in pljuča so bila boljše prilagojena življenju na kopnem. Ta nova bitja so bili reptili ali plezavci.

Doba plezavcev je ustvarila bitja, katera bi smatrali sedaj na- ravnost strašnim, če bi jih videli. Ker so bila ta bitja doma na de- želi, so se lahko daleč odstranila od vodnih tokov, dočim so mora- le dvoživke živeti z eno nogo, v vodi in z drugo na kopnem.

Ko so se reptili razmnožili pre- ko celega sveta, so izginile skoro vse vrste dvoživk. Skoro celo do- bo so vladali reptili džungljam, kajti predstavljali so največja bitja, ki so ob onem času živela na svetu.

Povsem lahko domnevamo, da se ni cela zemlja, od severnega pa do južnega tečaja dosti razliko- vala od razmer, ki prevladujejo še sedaj v tropičnih krajih, kjer še vedno prevladujejo potomci o- nih velikanskih reptilov.

Moderne Egipčanke.

Muslimanske lepoticke v Egiptu se med vsemi Alahovimi hčerka- mi najhitreje in najuspešneje o- tresajo trdih koranovih predpi- sov. Niso več kakor dosmrtno je- tnice zaklenjene v harem, temveč so v toliko emancipirane, da po lastni volji pohajajo na spreho- de, v trgovine, se vozijo v odkri- tih avtomobilih in kočijah ter se pri kramljanju v moških druž- bah ne počutijo nič manj ugod- no kakor kokezne Evropejke. Vse to se jim nič več ne šteje v zlo. Ene koranove naredbe pa se Egip- čanke vendar strogo držijo: no- sijo še vedno zastrta lica. Ampak pri lepoticah opravlja to nalogo prozorna tančica, ki le povečava čar temnih oči in priblažnost le- pega lica. One pa, katerim mati narava ni dahnila lepote v obraz, so seveda konservativnejše ter se prekrivajo z gostejšo svilo ali pa s kitajskim krepom. Isto velja za vse egipčanske dame, ki so prekoračile petindvajseto leto, ker se to v Egiptu smatra za mej- nik med mlado in starejšo žensko generacijo. Glede oblačenja mu- slimanskih žen ima koran sicer stroge predpise, ničesar pa ne o- menja o kvaliteti toalet. V osta- lem pa je v Egiptu gotova stvar, da elegantne Egipčanke tozadev- no že podajajo večjo važnost na predpise modnih novotarij, kakor pa na sam častljivi koran. V toa- leti in kostumih namreč nikakor ne zaostajajo za evropskimi vrst- nicami, posebno ne, kar se tiče kratkih kril, prozornih nogavic in elegantnih čevljev.

Ksenokrates in Platon.

Ko je trinog Dioniz Platonu na njegove opomine zagrozil: — Te- bi bodo še glavo odsekali, — je pokazal navzoči modrijan Kseno- krates na svojo glavo in rekel: — Ne preje kakor mojo. —

Luč in olje.

Perikles in modrijan Anaksa- goras sta bila jako dobra prija- telja. Anaksagoras je bil tudi u- čitelj Periklejev. Ker se pa veli- ki atenski državnik vsled preobi- lih poslov ni mogel vedno zani- mati za modrijana, se je ta hotel ismrtiti. Perikles zve o tem, hiti k nekdanjemu učitelju in ga ro- ti, naj se ohrani njemu in aten- ski državi. Odgovor je bil: — Če hočem luč, moram prilivati olja.

Napoleonov vojak.

V vojni z Nemčijo vpraša Na- poleon vojaka: — Kje je Potsdam? — Ne vem, na Nemškem pa go- tovo ne, zato ker še nismo bili tam.

Podpisana bi rada zvedela, kje se nahajata PETER KRIZMAN, star 60 let, in je že 10 let v Ameriki, ter TOMAŽ KRIZMAN, star 30 let, kateri je 10 let v Ameriki. Oba sta iz Imenja pri Kamniku. — Mimi Černe, št. 38, V. pri Ljubljani, Jugosla- vija. (3-4-1)

Oglej naj se mi moj prijatelj FRANK ZADEL, doma iz Jur- ške hšt. 64 pri St. Petru na Kra- su. Pred par meseci se je naha- jal v Ruthsle, Westmoreland County, Pa. Tja sem mu pisal, pa ni nobenega odgovora. Zato ga prosim, da mi pošlje svoj na- tančen naslov. — Anton Zadel, 1322 Gillon St. Rear, Pitts- burgh, Pa. (3-9-1)

OPOMIN.

Znance in prijatelje opominjam, da imam še nekoliko Slovensko- Amerikanskih Koledarjev in Pra- tik za leto 1923. Kateri jih še ni- mate, prosim, obrnite se na mene, ali jih pa dobite pri John Petku (Pool Hall) v Gibtownu, Mont., dokler mi zaloga ne poide. Ob- enem prosim tudi one, katerim je naročnina za Glas Naroda potekla, naj se obrnejo na mene in jaz jim vse poštno napravim, da se jim list ne ustavi. Toliko v prijazno naznanilo. — Gregor Zobeč, za- stopnik Glasa Naroda.

MOŠKI Zaščite se Prot. nalezajem SANYKIT N. abavite si najboljšo zaščito PREPREČBA za MOŠKE Velika tuba 80c. Kit (4's) 51 V lekarnah ali San-V-Kit Dept. B 52 Beekman St., New York Pišite za okretitno.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ame- riko najugodnejše z ameriškimimi dolarji. Proti predložitvi od ame- riškega konzulata potrjena lista za Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega od- raslega potnika ne sme presegati 3000 francoskih frankov, to je protovrednost od približno \$200.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ame- riških dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po 50%, za izplačila od \$10.— do \$50.— po 1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 cen- protivrednost od približno \$200. od sto.

Frank Sakser State Bank,

32 Cortlandt St., New York, N. Y.

VELIKI Kompletni svetovni Atlas Najnovejša izdaja, z vsemi zemljevidi celega sveta in kazalom.

Knjiga je fino v platno vezana, vsebuje 291 strani, velikost 14 palcev dol- ga in 11 palcev široka.

Cena s poštnino \$4.50

"GLAS NARODA" 32 Cortlandt Street NEW YORK CITY

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Kretanje parnikov - Shipping News

4. januarja:	Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.	11. februarja:	Mount Clay, Cherbourg in Hamburg.
5. januarja:	Hannover, Bremen.	12. februarja:	George Washington, Cherbourg in Bremen.
6. januarja:	Majestic, Cherbourg; Finland, Cherbourg in Antwerp.	13. februarja:	Zeeland, Cherbourg in Antwerp; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen.
7. januarja:	La Touraine, Havre.	14. februarja:	La Bourdonnais, Havre.
10. januarja:	President Monroe, Cherbourg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg.	17. februarja:	President Garfield, Cherbourg.
11. januarja:	Hansa, Hamburg.	18. februarja:	Colombo, Genoa; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Wuerttemberg, Cherbourg in Hamburg.
13. januarja:	Lapland; Cherbourg	19. februarja:	Olympic, Cherbourg; President Wilson, Trst; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Finland, Cherbourg in Antwerp; Noordam, Boulogne in Rotterdam.
16. januarja:	Rochambeau, Havre.	20. februarja:	Berengaria, Cherbourg; Canopic, Cherbourg in Bremen.
17. januarja:	President Adams, Cherbourg; Paris	21. februarja:	Pres. Monroe, Cherbourg.
18. januarja:	Mongolia; Cherbourg in Hamburg; Ta- rmina, Genoa; Mount Clinton, Hamburg.	22. februarja:	Mount Carroll, Cherbourg in Hamburg.
20. januarja:	America, Cherbourg in Bremen; Olym- pic, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.	23. februarja:	Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen; Giulio Cesare, Genoa; Nieuw Amsterdam, Boulogne in Rotterdam.
21. januarja:	Berengaria, Cherbourg; Pittsburg, Cher- bourg in Bremen.	24. februarja:	Volendam, Boulogne in Rotterdam; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen.
24. januarja:	President Van Buren, Cherbourg.	25. februarja:	Conte Rosso, Genoa; Pres. Van Buren, Cherbourg.
25. januarja:	Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.	1. marca:	Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.
27. januarja:	President Harding, Cherbourg in Bremen; President Wilson, Trst.	2. marca:	Kronland, Cherbourg in Antwerp; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
28. januarja:	La Lorraine, Havre.	7. marca:	Paris, Havre.
29. januarja:	York, Hamburg.		
30. januarja:	Chicago, Havre.		
31. januarja:	President Polk, Cherbourg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cher- bourg in Hamburg.		

Jugoslovanska vlada je dovolila, da sme 6,426 Jugoslovianov

dospeti v Ameriko začetkom prihodnje- ga julija. Cunard črta je najbolj hit- ra za vaše rojake, da pridejo v Ame- riko. Izseljenjci, ki imajo listek za Cunard, morejo potovati takoj, ker sko- raj vsak dan v mesecu odpluje kak- parnik iz Evrope. Cunard črta ima izvršno prevozno službo za izseljenjce iz Jugosla- vije, tako da jih spremlja kompanijski zastopnik Jugoslovian, da nimajo sitnosti.

Nobenih posebnih stroškov za to. Glede kart in drugih informacij vprašajte najbližjega agen- ta v vašem mestu ali v okolici.

"COSULICH" Direktna služba preko TRSTA in DUBROVNIK Kabinice 3. razreda za prihodnje odpluje "PRESIDENTE WILSON" 27. januarja -- 17. marca Tretji razred do Trsta ali Dubrovnika \$102.50 in davek. Oglasite se pri bližnjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., G. A. 4 West St., N. Y.

Rad bi izvedel za svojega brata ALOJZIJA BIZJAKA. Pred 3. meseci se je nahajal v Chicago, Ill. Prosim cenjene rojake, če ve- kdo za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti, ali pa naj se sam javi. — John Bizjak, P. O. Box 58, Curtisville, Pa. (30-12-3-1)

Rad bi izvedel za naslov mojega brata MATIJA LIČANA. Pred 4. meseci je delal v James City, Pa., zdaj mi je neznano njegovo bivališče. Prosim cenjene rojake, da ga opozorijo na ta oglas, ako pa sam bere, ga prosim, da se mi javi. — John Ličan, 5412 Dresden Alley, Pittsburgh, Pa.

Kje je FRANK HERVATIN? Pred tremi leti se je nahajal v Valentine, Mont., kjer je prodal farmo. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat: Joe Herva- tin, R. F. D. 2, Forest City, Pa.

Slovenic Publishing Co

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

RED STAR LINE Is New York v Cherbourg in Antwerpen Lapland 13. jan. — Zealand 3. febr. Kronland 27. jan. — Finland 10. febr.

AMERICAN LINE Is New York v Cherbourg in Hamburg Manchuria 4. jan. — Mongolia 18. jan. Minnekahda (3. razred) 29. januarja *Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE Is New York v Cherbourg in Southampton Majestic 6. jan.; 10. marca; 31. marca (Največji parnik na svetu.) Olympic 20. jan.; 10. febr.; 7. aprila Homeric 14. aprila; 5. maja; 26. maja Dobra hrana. Zaprti prostori. Ugodna vožnja v Ameriko za vaše prijatelje. Oglasite se pri krajevnem agentu ali pri POTNIŠKEM ODEDKU No. 1 Broadway, New York.

Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine, pišite nam prej za pojasnila, ker številni priseljencev je omejeno. Ako nameravate POTOVATI V STARI KRAJ, pišite nam za po- jasnila, to bo v vašo lastno korist.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanja- mo, da jih bo obiskal naš potoval- ni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati na- ročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Praktični Računar

Priročna šepna knjžica, ki ima vse kar je v kupitji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjžica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Street : New York